

залежав від соціального статусу фінансового службовця. Тобто не особи, які отримували посаду, набували високого соціального статусу, а навпаки – посади ставали престижними тому, що їх обіймали впливові жителі держави. Ще однією суттєвою рисою є тісний зв'язок бухгалтерського обліку та юриспруденції, що є аналогічним до сучасної ситуації.

Література

1. Малькова Т. Н. Древняя бухгалтерия: какой она была? М.: Финансы и статистика. 1995. 304.
2. Woolf A. H. A short history of accountants and accountancy. London: GEE & CO. (Publishers) Ltd., 34 Moorgate Street, E. C. 1912. 254 p.

УДК 657:331.102.24

Яшишена В.В.,

д.е.н., доцент, доцент кафедри економіки, обліку та оподаткування,

Пилявець В.М.,

к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки, обліку та оподаткування,

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ЗУНУ

СУЧАСНІ ПЕРСПЕКТИВИ БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ПРОФЕСІЇ

Розвиток цифрової економіки супроводжується посиленням ролі інформаційних технологій, розробками в сфері штучного інтелекту, структурними змінами більшості господарських процесів. Це породжує песимізм і невпевненість в майбутньої затребуваності багатьох видів професійної діяльності.

Характерним прикладом служить бухгалтерська професія, перспективи якої продовжують обговорюватися не перший рік. Особливий резонанс викликають заяви про поступове відмирання професії, незважаючи на дискусійність багатьох наведених аргументів і висновків. Складно уявити собі цифрову економіку, що функціонує без головного ресурсу інформаційного суспільства. Формуються в системі бухгалтерського обліку відомості використовуються постійно ширшим колом приватних і громадських, внутрішніх і зовнішніх користувачів: акціонерами, інвесторами, регуляторами, фіскальними, митними, статистичними, антимонопольними органами та ін.

Нестабільна оцінка майбутнього існування бухгалтерського обліку вже зараз сприяє зниженню престижу цієї професії, помітно скорочує приплив вмотивованою молоді, негативно позначається на затребуваності бухгалтерського освіти. Для подолання негативних наслідків викладеної ситуації важливо визначити ключові компетенції бухгалтера майбутнього, досліджувати вплив процесів інформатизації економіки та їх вплив на зміст бухгалтерської професії в перспективі.

Як відомо професія бухгалтера виникла 6000 років тому, і протягом усього цього часу бухгалтер займався урахуванням конкретних об'єктів, керуючись своїми знаннями, вміннями та практичними навичками. У процесі свого розвитку професія бухгалтера зазнає змін і зі звичайного обліковця бухгалтер перетворюється в активного учасника процесу управління господарюючим суб'єктом

Сьогодні складно собі уявити навіть невелике підприємство без бухгалтера. Діяльність же великого підприємства просто неможлива без бухгалтерії! Навіть під час кризи останніх років без представників цієї професії не обійтися, тому і існує на ринку праці постійний попит на бухгалтерів. Що змінюється з часом, так це вимоги до бухгалтерів, характеру або обсягом їх роботи.

Робота бухгалтера в майбутньому буде істотно відрізнятися від сучасної роботи фахівця з обліку. Програмне забезпечення стане досконалішим, дозволяючи бухгалтеру поступово перетворюватися в аналітика, спостерігаючи за правильністю виконання всіх бухгалтерських операцій. Невід'ємним елементом сучасного бухгалтера та бухгалтера майбутнього стає комп'ютер та спеціалізоване програмне забезпечення за допомогою якого можна істотно заощадити час бухгалтера.

Комп'ютеризація багато в чому позбавила бухгалтера від рутинної боку ведення обліку. Процес перенесення даних первинних документів по регістрах і формування звітності став практично повністю виконуватися програмою. У зв'язку з цим бухгалтер не перестав, як передбачали скептики 1990-х, замислюватися над методологією обліку, а, навпаки, саме методологія обліку стала займати визначальне місце в його роботі. Саме налаштування бухгалтерських програм, що відображають обирану компанією облікову і податкову політику, стали головними питаннями формування фінансової звітності. В управлінському ж обліку завданням стало визначення змісту і форматів інформації, що отримують менеджери, тобто методології створення унікальної управлінської звітності компанії, максимально відповідає специфіці її господарської діяльності та інформаційним запитам конкретних внутрішніх користувачів.

Ведення бухгалтерського обліку як процедури перенесення даних первинних документів з регістра в реєстр не тільки автоматизувати, але і значно прискорились. Дані, що вводяться з первинних документів стали змінювати зміст облікових даних від аналітичних реєстрів до звітності буквально миттєво. Збулася мрія теоретиків ХХ століття про щоденному балансі. Тепер баланс і будь-яка інша форма як зовнішньої, так і внутрішньої звітності може складатися не те що щодня, а просто безперервно, в режимі реального часу, відображаючи зміни у фінансовому становищі компанії, вироблені здійснюються нею господарськими операціями.

Ці технічні новації, по-перше, істотно зняли питання відставання швидкості надання звітності від реальних запитів осіб, які беруть управлінські рішення, а по-друге - значно посилили аналітичні функції обліку, перемістивши

увагу бухгалтера в сферу оцінки сформованих даних і їх аналізу. І не випадково світовий конгрес бухгалтерів 2014 року в Римі відзначив фактичне злиття функцій бухгалтера та фінансового менеджера в реаліях сучасної економіки.

Окремо тут слід відзначити і нові можливості обміну даними. Організація електронного документообігу дозволяє отримати цифрову версію первинного документа в будь-якій точці планети практично одночасно з його складанням. З'явилася можливість відстеження показників економічної діяльності підприємств практично в реальному режимі часу також незалежно від місця розташування одержувача інформації. Інтернет дозволяє з будь-якою періодичністю надавати звітність компанії певному колу осіб в необхідному для них форматі.

Бухгалтер майбутнього повинен буде знати не тільки методологію бухгалтерського обліку, а й різні схеми оподаткування, методи податкового планування, цивільне та адміністративне законодавство, а також мати практичний досвід роботи в якості бухгалтера в одній або декількох галузях (виробництво, будівництво, оптово-роздрібна торгівля, послуги, розважальний бізнес, громадське харчування, страхове бізнес та ін.). Необхідно, щоб бухгалтер знав одну або кілька спеціалізованих бухгалтерських програм.

В подальшому зміст професії змінюється під впливом стрімкого технічного прогресу і вимог ринку. Головна мета бухгалтера в майбутньому - бути правою рукою власника. Щоб впевнено вести справи і виграти в боротьбі з конкурентами, власникам зараз як ніколи раніше необхідно вести бізнес гнучко, приймати нестандартні рішення, прораховувати ситуацію на кілька ходів вперед. Дати інформацію про фінансові показники компанії, своєчасно попередити про негативні наслідки і передбачити нові можливості - це і є функція сучасного бухгалтера.

Професія бухгалтера буде адаптуватися під нові реалії та умови ведення бізнесу. Частка ручної праці буде скорочуватись, поступаючись місцем аналітичній роботі. При складанні звітності стає важливим не тільки точне відображення фінансових результатів, економічних показників - ця функція якраз і буде автоматизуватися, - але і застосування фінансових оцінок, суджень. У функції бухгалтера майбутнього буде входить забезпечення керівництва компанії повної достовірної оперативної фінансової інформацією для прийняття ефективних управлінських рішень, виявлення сильних і слабких сторін організації, ефективне і активна взаємодія з іншими її службами, професійне судження, вироблення точної облікової політики.

Тому говорити про те, що професія бухгалтера зникне, не тільки передчасно, але і безпідставно. Впровадження автоматизованих інтелектуальних систем для електронного зберігання документів і складання звітності стане не загрозою, а додатковим інструментом, управляти яким без залучення людських ресурсів неможливо.

Одже логічним є висновок про те, що загроза зникнення професії бухгалтера на сьогоднішній день немає. А ось нових можливостей для розвитку - маса. Для чого майбутнім бухгалтерам необхідно вчитися грамотно

працювати з правової аналітичною інформацією, підвищувати кваліфікацію, прислухатися до думок експертів і освоювати суміжні професійні області та нові інформаційні технології.

Література

1. Майбутнє професії бухгалтера URL:<http://vobu.ua/ukr/other/student/item/maibutnie-profesii-bukhhaltera-2>
2. The Future for Accounting. URL: <https://www.ifac.org/knowledge-gateway/preparing-future-ready-professionals/discussion/future-accounting>
3. Future of Accounting Profession: Three Major Changes and Implications for Teaching and Research. URL: <https://www.ifac.org/knowledge-gateway/preparing-future-ready-professionals/discussion/future-accounting-profession-three-major-changes-and-implications-teaching-and-research>.